

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ Pontificum Romanorum

Ex Antiquis Monumentis Collectæ

Sandini, Antonio

Bambergæ, 1753

LXXXVI. S. Sergius I. Anno Christi 687. Justiniani II. Imperat. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65446](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65446)

natus osculatus est: quod etiam in Leone IV. servatum juxta morem antiquum. Id verò salutationis nomine appellat Anastasius. Vide Pagium ad an. 686. §. 4.

LXXXVI.

S. SERGIUS I.

ANNO CHRISTI 687.

JUSTINIANI II. IMPERAT.

3.

SERGIUM Tiberii filium Antiochenum, Panormi in Sicilia educatum, S. R. E. Presbyterum Cleri pars major, & Judicum ac exercitûs principes Catholicæ Ecclesiæ administrandæ præfecerunt. Hâc ratione diremptum est certamen de Pontificatu ortum inter Theodorum Archipresbyterum & Paschalem Archidiaconum, quibus eodem tempore Sacerdotium summum deferebat populus distractus in factiones duas: Sergius itaque anno 687. XVIII. Kal. Januar. Pontifex inauguratus est. Hic factam ab Episcopis Hispaniarum in Concilio Tolentino

Bar. an.
687. §. 2.
4. 6.
Pag. §. 3.

Bar. an.
688. §. 5.

Z 3

tano

tano XV. expositionem earum sententiarum, quas Benedictus II. iusserat clariùs explanari, per legatos missam ad se comprobavit. Contra verò nullis Justiniani precibus, nullis minis perduci potuit, ut Canonibus Synodi Constantinopolitanae in Trullo celebratae præberet assensum suum. (1) Quare elatus irâ Cæsar, *misso Zachariâ Protospatario suo* (2) (Pontificem) *jussit Constantinopolim deportari. Sed militia Ravennæ vicinarumque partium jussa Principis nefanda contemnens, eundem Zachariam cum contumeliis ab Urbè Roma & injuriis pepulit.* (3) Ejusdem Pontificis consilio & prudentiâ factum, ut Aquilejensis Ecclesia, jamdiu ab Romana, aliisque omnibus, quæ *Tria Capitula* damnaverant, dissociata, in pristinam cum iisdem communionem rediret, atque ita demum schisma Istoricum extingueretur. (4) Fuit etiam rebus divinis regendis intentus: Namque *statuit, ut tempore confractionis Dominici corporis Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis, à Clero & populo decantaretur.* (5) Instituit præterea, ut supplicationes

An. 692.
§. 34. 35.
Pag. §.
15.

Bar. an.
698. §.
14.

An. 701.
§. 1. 7.
Pag. §. 1.

tiones seu *Litaniæ* quot annis haberentur *diebus Annuntiationis, Nativitatis, & Dormitionis sanctæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ, ac Sancti Simeonis, quam Hypapantem Græci appellant.* (6) Cùm annos tredecim, menses octo, dies tres & viginti Pontifex fuisset, decessit anno 701. VII. Idus Septembris. Huic in Martyrologio Romano V. Idus ejusdem Mensis, quo die corpus ejus sepulturæ mandatum est, habetur honos.

ANNOTATIONES.

(1) Synodus hæc appellatur *πενθῆκτη*, Synodus *Quinifexta*, quod auctore Justiniano II. *Quinifexta*, cui *Rhinotmeto* cognomen nares præcisæ fecerunt, indicta sit ad supplendas quintam & sextam Synodos Oecumenicas, quæ nullos canones ediderant ad Ecclesiasticam disciplinam stabiliendam, & mores regendos. *Erratica* vocatur à Beda in libro de sex ætatibus mundi pag. 116. Dicitur etiam *Trullana*, quod in *Trullo* magni Palatii, eodem videlicet loco, ubi Sexta Oecumenica, habita sit. Celebrata autem est anno 691. vel insequente. Numerus Episcoporum, qui interfuerunt, varius est. Alibi 240. alibi 217. alibi 211. invenio. Nec de Præsidente satis constat. Sunt, qui *Callinicum*

nicum Pauli Constantinopolitani Patriarchæ
 successorem; nec desunt, qui Paulum ipsum
 Concilio præfuisse scribant. Paulus sane
 canonibus subscripsit, ut antiquorum Codi-
 cum testimonio ostendit Matthæus Blastares
 in Nomocanonis præfatione. Legati Sedis
 Apostolicæ, quos huic Concilio interfuisse,
 ac *deceptos subscripsisse*, narrat Anastasius
 pap. 151. fuerunt *Apocrypharii* seu *Re-
 sponsales*, apud Imperatorem negotia uni-
 versalis Ecclesiæ, tum ad Fidem, tum ad
 Disciplinam pertinentia, procurare soliti,
 quibus Romani Pontifices liberum de re ali-
 qua decernendi arbitrium non permittebant.
 Neque enim Legati ab Sergio cum liberis
 mandatis ad hoc Concilium missi, ut à Ba-
 ronio ad an. 692. §. 10. & Petro de Marca
 lib. 5. De Concordia cap. 18. ostensum est
 contra Balsamonem, qui contendit, con-
 ventum istum *Trullanum* habere auctori-
 tatem Synodi Oecumenicæ, quod instructus
 fuerit Legatis Sedis Apostolicæ. Quod etiam
 si verum esset, id tamen nihil momenti fa-
 ceret. *Nisi enim*, ut addit Baronius §. 13.
*quæ in Synodis à Legatis sunt gesta, ea con-
 firmentur à Romano Pontifice, subscrip-
 tionèque roborentur, nullius esse roboris
 convincuntur.* Hinc centum & duo ca-
 nones ab hac Synodo conditi, qui ab Ro-
 mano Pontifice approbati non sunt, vim
 omnino nullam à Synodo habent, quamvis
 omnes ferè pertineant ad revocandos vete-
 res ac probos mores. Gregorius II. & Hadria-
 nus I. & Septima Oecumenica Synodus ali-
 quos

quos ex his canonibus usurpârunt, seu quia Gæcos, contra quos agebant, telis suis configere voluerunt, seu quia *Quidquid verum à quocunque dicitur, à Spiritu Sancto dicitur*, ut ait S. Ambrosius, seu alius Auctor Commentarii in Epist. 1. ad Cor. cap. 12. Vide Baronium ad an. 692. §. 15. usque ad 34.

(2) Cedrenus in Compendio Historiarum pag. 134. edit Venetæ: *Spatarius est corporis custos. Protospatarius est primus ac princeps Spatariorum.*

(3) Paulus Diaconus de gestis Longobardorum lib. 6. cap. 11. tom. 1. scriptor. Rer. Italic. pag. 414.

Ciaconius in vita hujus Pontificis: *Hæc prima vis Italicæ gentis pro Pontificibus Romanis adversus impotentem Cesarum dominationem fuit.*

(4) Beda in libro de sex ætatibus mundi pag. 116. *Synodus Aquilejæ facta ob imperitiam Fidei, quintum universale Concilium suscipere diffidit, donec salutaribus beati Papæ Sergii monitis instructa, & ipsa huic cæteris Christi Ecclesiis annuere consentit.* Eadem habet Paulus Diaconus lib. 6. De gestis Longobardorum cap. 14. eadem fere Anastasius in vita Sergii pag. 154. Vide Norisium in disserat. De Synodo quinta cap. 9 §. 6. & Pagium ad an. 698. §. 13. & 14. ubi ita concludit: *Sub Sergio finem accepit controversia illa sedente Vigilio Papâ, exorta.*

(5) Anastasius Bibliothecarius in Vita huius Pontificis pag. 194.

Walafridus Strabo De Reb. Eccl. cap. 21. Bibl. Patr. tom. 15. pag. 193. *Agnus Dei in confectione Corporis Domini à Clero & populo decantari Sergius constituit, ut dum præparatur ad dispensandum corpus Dominicum, rogent accepturi, quatenus ille, qui pro eis oblatus est innocens, faciat eos salubriter pignora salutis æternæ percipere.*

Bona lib. 2. Rer. Liturgic. cap. 16. §. 5.

Sergius quidem instituit ter dici Miserere nobis, sed multis postea ingruentibus Ecclesiæ adversitatibus, ut ait Innocentius lib. 6. de mysteriis Missæ cap. 6. sive ad tollendum schisma, ut alii scribunt, statutum fuit, ut in tertio diceretur, Dona nobis pacem, quiritus ubique receptus est, exceptâ Basilicâ Lateranensi, in qua adhuc servatur antiqua forma dicendi ter: Miserere nobis. In antiquis Missalibus ante annum millesimum scriptis, hæc oratio tertio reperitur cum clausula: Miserere nobis, ex quo apparet prædictam mutationem post eum annum contigisse. A quo Pontifice statuta fuerit, nusquam memini me legisse. At si verax est Robertus Abbas Montensis in Supplemento Chronici Sigberti

berti, hanc pacis postulationem attulit è Celo B. Virgo.

Joannes Diaconus de Basilica Lateranen-
si cap. 6. apud Mabillonium tom. 2. Mu-
sei Italici pag. 566. In hac Ecclesia, quia
typum gerit Cælestis Ecclesie, die nocti-
que in Matutinis & Missa seu Vesperis
quotidie festivè pulsatur. Inde est, quod
in ea non cantatur ad Missas Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem,
quoniam ibi summa pax justorum ipse
Christus erit, ubi perfecta & consum-
mata in electis, nec postulatione opus erit,
nec augmento.

(6) Anastasius Bibliothecarius pag. 154.
qui utitur *Dormitionis* vocabulo, apud
Græcos usitatissimo ad significandam B.
Mariæ Virginis *Assumptionem*. Vide no-
stram Historiam Familiæ Sacræ, ubi agi-
tur de Maria Virgine, extremo
cap. 5. & 7.

